

מאורות השבת

פרשת כי תשא

עורך: הרב סתיו א.

מאור הפרשה | מאור הדרשה | מאור המנורה | מאור הבית | מאור ההלכה

מאור הדרשה

חלבנה

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה קח לך סמים נֹטף וּשְׁחַלֵּת וְחִלְבְּנָה סַמִּים וְלִבְנָה זָכָה בַד בְּבַד יְהִי. (ל, לד)
 כמה סממנים אנחנו מכירים?
 אחד עשר! אנחנו סופרים אותם כל יום על האצבעות.
 אבל בפסוק שלנו כתובים רק ארבעה סוגים...
 מסביר רש"י: קודם כל יש "סמים" - ומיעוט רבים שניים. תוסיף לזה את ה"נטף, שחלת וחלבנה" - יש לך כבר חמש!
 ועכשיו כתוב שוב "סמים", כלומר עוד חמש, ובסוף יש גם את ה"לבונה" - וביחד יש לנו אחד עשר סממנים.
 אבל יש סוג אחד שיש לו ריח רע... החלבנה!
 ומה לומדים מכך?
 שלא יקל בעינינו לצרף עמנו באגודת תפילתנו את פושעי ישראל שיהיו נמנים עמנו.
 מי שהוא מהפושעים, כגון מחללי שבת בפרהסיא, לא מצרפים אותו להתפלל איתנו במניין.
 וכמו שאנו אומרים ביום הכיפורים: "על דעת המקום ועל דעת הקהל, אנחנו מתירים להתפלל עם העבריינים".
 כידוע, הניאולוגים חשבו שהם מתקדמים מ'החשוכים'

המשך בעמוד 4

מאור הפרשה

ר' אבשלום ח. (חמדת משה נעם השבת)

ביום פוקדי ופקדתי

אומר רש"י: כשאפקוד עליהם עוונותיהם ופקדתי עליהם מעט מן העוון הזה עם שאר העונות. **אומרת הגמרא** (סנהדרין קב): אמר רבי יצחק אין לך כל פורענות ופורענות שבאה לעולם שאין בה אחד מעשרים וארבעה בהכרע ליטרא של עגל הראשון. **עד מתי נלקה בעוון חטא העגל?**

אומר האבדר"ג (לד): רבי אליעזר בן יעקב אומר, די הוא עון זה שילקו בו ישראל מכאן ועד שיחיו המתים. עד לזמן תחית המתים, לאורך כל הדורות לכל פורענות שבאה על ישראל, הקב"ה מוסיף עוד חלק ששייך לעונש על חטא העגל.

המשך חכמה (ויקרא טז) **אומר**: שאכן כל החטאים של "בין אדם למקום" יש להם רושם משורש העגל, ולכן כשישראל חוטאים בדברים שבין אדם למקום אז פוקד עליהם חטא העגל. **ומוסיף**, זהו שאמרו "כי אתה סלחן לישראל" על כל החטאים שבין אדם למקום, שהרושם הוא משורש העגל ששם נאמר "סלחתי כדבריך".

לכאורה, הם כבר נענשו, **שלוש מיתות** היו שם, שלושת אלפי איש, שהרגו בני לוי, את מי שחטא **בעדים והתראה**, ומה שהשקה אותם משה מהמים, למי שחטא **בעדים בלא התראה**, והמגפה שנגף ה', את מי שחטא **בלא עדים ובלא התראה**. אם כך, לא נשאר אחד מהחוטאים בין החיים. **אם כולם קיבלו כבר עונש, למה ביום פוקדי ופקדתי..?**

השם משמואל (כי תשא) **אומר**: בפנימיות ישראל לא היה חטא כלל.. אלא לחיצוניותם. **והמדרש** (במדבר יט) **אומר**: "וידרדע" זה דור המדבר, מחול שנמחל לכם על מעשה העגל. ויש להבין, אם

משה רבינו עולה להר סיני לקבל תורה. העם רואה "כי בשש משה.. ופונים לאהרון" עשה לנו אלוהים" אהרון שולח את העם להביא זהב ועושה עגל, כשרואים העם את העגל מתחילים לקרוא לעברו "אלה אלוקיך ישראל". אומר הקב"ה למשה "לך רד.. כי שיחת עמך אשר העלית מארץ מצרים.. סרו מהר מן הדרך אשר צויתים, עשו להם עגל מסכה". והקב"ה מתכוון להשמיד את ישראל "ועתה הנחה לי ויחר אפי בהם ואכלם, ואעשה אותך לגוי גדול". משה רבינו מתחנן לקב"ה "ויחל משה את פני ה' אלהיו, ויאמר למה יחרה ה'..". והקב"ה סולח "וינחם ה' על הרעה אשר דבר לעשות לעמו". יורד משה אל העם ואומר להם "אתם חטאתם חטאה גדולה ועתה אעלה אל ה' אולי אכפרה בעד חטאתכם" זה לא מובן, הקב"ה סלח להם "וינחם ה' על הרעה", **למה משה אומר "אולי אכפרה" על מה יש עוד לכפר?**

אומר הרמב"ן: לא שנתרצה להם, רק שאמר נחמתי, לא אעשה כלה. סלחתי על המרידה בי, אבל אין כפרה על החטא הנורא. "ויהי ביום כלות משה להקים את המשכן" **אומר המדרש** (במדבר יב): אתה מוצא בשעה שעשו ישראל אותו מעשה וכעס עליהם הקב"ה, מיד עמד משה ובקש רחמים מלפניו שיתרצה להם, כמה שנאמר: "ויחל משה" ונתרצה להם הקב"ה שנאמר: "וינחם ה' על הרעה". אעפ"כ היה בלבו עליהם, שנאמר: "וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם". **מה הכוונה "ביום פוקדי ופקדתי"?**

המשך בעמוד 4

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

לעילוי נשמת רבי שמריהו יוסף חיים בן רבי יעקב ישראל זללה"ה

מאור ההלכה

מתוך 'קיצור הלכות ומנהגים - הלכות שבת'
המצורף לספר שתילי זיתים הלכות שבת

רנז - רנט

הלכות הטמנה

כז חמאה מפוסטרת דינה כמבושלת [לז], וכן הסמנה שלנו שהיא מבושלת ונקרשה, וכן מרגרינה שלנו שהיא מבושלת ונקרשה, הרי הוא כדבר יבש, ואין לחוש בו לבישול אחר בישול, ולכן מותר להניחה קרושה ע"ג הכובאנה רותחת אפילו שהכובאנה על הפלטה [לח], והיא ניתכת עליה (שת"ז סימן שיח סקנ"ב בשם המ"א, ואג"מ ח"ד סימן עד סק"ו) [לט]. וכן דעת הרמב"ם וסיעתו שאין בישול אחר בישול בלח אפילו נצטנן לגמרי, ומותר להניחה על הכובאנה. וכן הסכימו רבים מגדולי ההוראה שכן המנהג (עיין ז"ר סימן רנג סקמ"ב, וסימן שיח סק"ג) [מ]. ואם רוצה להתיר את הסמנה על גבי סיר לבד על הפלטה, ואח"כ לשפוך אותה על הכובאנה או לטבל בה, תלוי במחלוקת האם מותר להניח על הפלטה בשבת, כדלעיל סימן רנג סעיף ז, ולדעת המתירין מותר ולדעת האוסרים אסור [מא]. אבל בתנור חשמלי העובד על מצב שבת, אין להקל להניח את הסמנה לבדה בתוך התנור, ואח"כ לשפוך אותה על הכובאנה או לטבל בה. והמיקל להניח הכלי שיש בו את הסמנה על גבי קדירה אחרת, שאין דרך לבשל כך, או להתיר את החמאה או הסמנה על גבי סיר הכובאנה עצמו, המונחת ע"ג קדירה אחרת, בתוך התנור החשמלי הנמצאת במצב שבת, יש לו ע"מ לסמוך (עיין ס"ל סימן רנג ס"ב ד"ה אבל) [מב]:

רסג

הדלקת נרות שבת, וקבלת תוספת שבת

א הדלקת נר שבת בבית, חובה היא, הן על האנשים והן על הנשים (שו"ע ס"ב). והיא בכלל עונג שבת, לפי שהשיבה בחושך אין בה עונג לאדם, אלא אדרבה צער (שו"ע ס"ב, ושת"ז וז"ר סק"א). והיא גם בכלל כבוד השבת [א]. וכן בכל סעודה חשובה רגילים להרבות באור (ס"ל ס"ב ד"ה נר, ועיין לקמן ס"ב). ויש בה גם שלום בית, שלא יכשל בעץ או באבן ויבואו לידי כעס ומחלוקת [ב] (שו"ע ס"ג, ושת"ז וז"ר סק"א):

ב אפילו עני שאין לו מה לאכול ומתפרנס מן הצדקה, צריך לחזור על הפתחים, או למכור את בגדו של חול (ולא של שבת), ולקנות שמן או נר להדלקה (שו"ע ס"ב, וס"ל שם ד"ה שואל):

ג עני שיש לו מעט כסף, ואינו יכול לקנות גם שמן או נר להדלקה, וגם יין לקידוש או להבדלה, יקנה שמן או נר להדלקה [ג]. וכן אם אינו יכול לקנות שמן או נרות גם לשבת וגם לחנוכה, יקנה שמן או נר לשבת [ד] (שו"ע ס"ג, ושת"ז סק"ז):

ביארנו כמה פעמים דלדין אין לנו לחוש לגוש, וכמבואר בז"ר סימן שיח סק"ל. ולכן מותר ליתן חמאה קרושה, על תפוח אדמה חם. והש"כ לשיטתו דאסר בגוש:

[מ] וגם למחמירים בלח, יש להקל בזה, כיון דהוי ס"ס. ספק אם הוא יבש ואף אם נאמר שהוא לח, מ"מ דעת הרמב"ם להקל בלח:

[מא] ואף לדעת האוסרים להניח על הפלטה, מ"מ בהנחת דבר הפסק גם הם מודים שמוותר, ולכן מותר להניח החמאה בכלי ועל קדירה המפסקת, ולדעת המקילים אפילו בנייר כסף המפסיק, ומה שכתבתי דין זה בפלטה, ה"ה בבל"ך ובמיחמית, ועיין בשו"ת החיים והשלום סימן קכה. וראה עוד בס"ל סימן שיח סט"ז ד"ה מותר:

[מב] אף לדעת האוסרים להניח בתנור, יש לומר שזהו דוקא שמניח בקרקעית התנור, אבל מותר להניח כובאנה ע"ג קדירה הנמצאת בתנור, שהרי הכובאנה עצמה נחשבת לקדירה המפסיקה, ודו"ק. וכל זה בתנור דידן הנמצא על מצב שבת, אבל בתנורים של תימן תלוי במחלוקת שהבאנו בהקדמה לסימן רנג:

[א] הרמב"ם ברפ"ה מהלכות שבת כתב שר שבת הוא בכלל עונג שבת. ובפ"ל הל"ה כלל עניין נר דלוק, בין הדברים שהם כבוד שבת, וכבר עמדו על דבריו, ואכמ"ל:

[ב] ויש עוד טעמים אחרים, ואכמ"ל:

[ג] ואע"ג דקידוש דאורייתא, משא"כ נר שבת שאינו אלא מדרבנן. מ"מ לקדש על היין אינו אלא מדרבנן, דמן התורה סגי בתפילה, ועוד, דיכול לקדש על הפת. וה"ה דקודם נר שבת ליין של הבדלה, מקל וחומר, דהא נר שבת קודם אפילו לנר חנוכה כדלקמן בסמוך, ונר חנוכה קודם ליין של הבדלה, כמבואר בשו"ע סימן תרעה, וסימן רצו ס"ה ובשת"ז שם סק"ה (שת"ז וז"ר סק"ז):

[ד] ודי לו בנר אחד, אע"פ שהמנהג להדליק שני נרות (כדלקמן סעיף יג), עיין שת"ז וז"ר סק"ח:

[לז] כשמונים מעלות שנחשבת כמבושלת. וכל זה דוקא בחמאה מפוסטרת אבל חמאה שאינה מפוסטרת, פשוט שאין לעשות כן דהוי בישול ממש. ומה שאסר מהרי"ץ בשו"ת פעי"צ ליתן שמן קרוש לדייסא, מחשש מבשל, נראה שכוונתו לשמן שלא נתבשל כלל. ומה שפירש הרב תורת חכם דשמן קרוש שהזכיר מהרי"ץ היינו חמאה, אין הכרח לכך. ועוד י"ל שכוונת הרב תורת חכם לחמאה קרושה שלא נתבשלה, שהרי חמאה שלהם לא היתה מבושלת, ורק הסמנה היתה מבושלת כידוע, והוא לא מיירי בסמנה אלא בחמאה, והבן, וכבר הערתי ע"ז בסביב לשולחן סימן שיח סט"ז ד"ה מותר. וע"ע בשע"ה סימן נו הערה לז שהאריך בחינם:

[לח] דלא מיבעיא לדעת המקילים בפלטה דשרי, אלא גם לדעת המחמירין בפלטה, נראה שיהיה מותר כיון שמניח ע"ג הכובאנה, הרי הכובאנה כקדירה המפסקת, ודו"ק:

[לט] והש"כ פ"א הערה קעג, ובמהדורה החדשה הערה קצח, בשם הגרשו"א, רצה לחדש שחמאה יש לה דין לח ויש לחוש לבישול אחר בישול, וטעמו, דחמאה הנעשית מחלב מפוסטר כיון שנתבשלה רק בעת שהיתה חלב, וכבר נצטננה לגמרי, ועכשיו שוב נימוחה ע"י בישול החמאה, והוה לח, וקיי"ל יש בישול אחר בישול בנצטנן לגמרי. ולא דמי להא דפסק המג"א לענין אינפנדא דאזלינן בתר השתא, ודינו כדבר יבש, ד"ל דשאני אינפנדא שמטבעו אחר שנצטנן מבישולו, נעשה קרוש, ולכן חשיב כדבר יבש, משא"כ בחלב שנתבשל ונצטנן לגמרי, פקע ממנו בישולו, ואח"כ עשה מזה חמאה, ומשנתבשלה עתה, שוב הו"ל דבר לח, ואף שאינה על האש, מ"מ יש לחוש מצד גוש שיש בישול אחר בישול, ולכן אסר ליתן חמאה ע"ג תפוח"א חם עי"ש. וא"כ ה"ה בנידו"ד יש לאסור כיון שהכובאנה היו גוש, ויש לחוש לבישול, מיהו כבר

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

לעילוי נשמת
שלום בן אפרים

לעילוי נשמת
שמעון בן דוד

לעילוי נשמת
ענת בת רחל

לעילוי נשמת
אורייתת ניסים עמרם

לעילוי נשמת
משה בן חסן יעקב

לעילוי נשמת
יהונתן בן משה

מאור
הנשמה

מאור הבית

תתחברי למים!

"וְעִשִּׂיתָ כִּיֹּר נְחֹשֶׁת וְכִנּוֹ נְחֹשֶׁת לְרַחֲצָה... וְנָתַתְּ שָׁמָּה מַיִם." (שמות ל, יח)

אומרת לנו התורה שצריך ניקיון, בלי ניקיון אי אפשר! ולניקיון חייבים מים!

עכשיו תעצרי רגע! חשבת פעם על המים? יש הרבה מה ללמוד מהם.. למשל:

כשאת מוזגת מים לספל, המים מקבלים את צורת הספל, ואם תעבירי מהספל לסיר, הם יקבלו את צורת הסיר וכן על זה הדרך, לכן, מהמים למדים להתאים את עצמנו למצב, למקום, לסביבה, לרגע העכשווי.

דבר נוסף, המים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך, לכן, מהמים למדים הכנעה וענוה!

ועוד, הם זורמים ולא עומדים במקום, מצד שני, בקריעת ים סוף הים נחצה לשניים בכדי שבני ישראל יעברו, אז לומדים מהם ויתור על המקום שלי בשביל האחר.

לכן יקירתי, את רוצה שיקבלו ממך בבית? את רוצה להשפיע על בעלך וילדייך? שדרכך יעברו מסרים? את צריכה לדעת להתגמש! תלמדי מהמים, תלמדי ענוה. תזרמי כשאפשר, תשני תוכניות, התאימי את עצמך למצב ואל תתעקשי סתם. תהי קשובה לצרכיהם, וכשאפשר לוותר, תוותרי! כן, גם מול הילדים וזו הכי ענוה! אם תכננת להכין ארוחה מסויימת ובבית השמיעו שמתחשק להם משהו אחר, אז תזרמי, תני להם. וכשאת תרצי להעביר להם מסר או לבקש מהם משהו, הם יכבדו אותך, הם יהיו קשובים. תרדי לגובה העיניים ותנסי להבין מה עומד מאחורי כל קושי או בקשה.

כשאת הולכת בענוה את זוכה להרבה! את גם זוכה להרחבת ידיעותייך בעוד תחומים בחיים ולא נשארת מקובעת כי את פתוחה לשמוע עוד ועוד.. וכמובן בדרך התורה, עוד שיעור של עוד רבנית ועוד רב, ואז יהיה ביכולתך להעביר הלאה וללמד.

כשתזרמי ותתאימי את עצמך למצב, כשתרדי ממקום גבוה למקום נמוך בביתך ובסביבתך אז תזכי להיות מקור של ברכה, מקור של שפע, מקור שממנו אפשר לקבל וללמוד. את תהיי דוגמא!

מאחלת לך שתזכי להשפיע כמו המים!

מאור המנורה

מנורת המאור פרק רלב

II לרדוף אחר מצוות

לעולם יקדים אדם עצמו לדבר מצוה, ואל ישליכנה אחרי גוו, שמא אח"כ לא יזדמן לידו. שגדול שכר המקדים עצמו לעשות מצוה, מאותו שיעשנה אח"כ, אע"פ שתבוא לידו. כמו שאומרת הגמרא (ב"ק לה:): אמר רבי חייא בר אבין ואי תימא ריב"ל, לעולם יקדים אדם עצמו לדבר מצוה, שבשביל לילה אחד שקדמה בכירה לצעירה, קדמה ארבעה דורות בישראל, עובד וישי דוד ושלמה. ואילו צעירה, עד רחבעם, כדכתיב (מלכים-א יד, כא) 'ושם אמו נעמה העמונית'. הגמרא במסכת מכות (:) אומרת, אמר רבי תנחום, מפני מה זכה ראובן להימנות בהצלה תחילה? מפני שהוא פתח בהצלה, שנאמר (בראשית לו, כא) 'וישמע ראובן ויצילהו מידם'.

ואע"פ שיקדים אדם במצוה, צריך לגומרה. לפי שאם בא אחר וגמרה, נקראת על שמו! כמו שאומרת הגמרא (סוטה ג:): שמשה התחיל במצוות העלאת עצמות יוסף, ובני ישראל סיימו המצוה וקברו העצמות, ועל כן הכתוב משייך את המצווה לבני ישראל ולא למשה, כתיב (שמות) 'ויקח משה את עצמות יוסף עמו', וכת"ב (יהושע) 'ואת עצמות יוסף אשר העלו בני ממצרים קברו בשכם'. אמר רבי חמא בן רבי חנינא, כל העושה מצווה אחת ואינו גומרה, ובא אחר וגומרה, מעלה הכתוב על מי שגמרה כאילו עשה. רבי אליעזר אומר, אם יכול הראשון לגומרה ולא גמרה, אף מורידין אותו מגדולתו, דכתיב (בראשית) 'ויהי בעת ההיא וירד יהודה מאת אחיו'. רבי שמואל בר נחמני אומר, אף קובר אשתו ובניו, דכתיב (שם) 'ותמת בת שוע', ומתו גם כן ער ואונן. ומי שעושה המצוה כתקנה וגומרה, מאריך ימים לו ולבניו. כמו שאומרת הגמרא (קידושין ט:), כל העושה מצוה אחת, מטיבין לו, ומאריכין ימיו ושנותיו, ונוחל את הארץ. וכל העובר עבירה אחת, מריעין לו, ואין מאריכין לו ימיו ושנותיו, ואינו נוחל את הארץ. וברור הוא, שהקובר את אשתו, אין מטיבין לו, שהיכן הטבתו? ולמה מועיל אריכות ימיו של זה?

למדנו, שהעושה מצווה כהלכתה, שמגינה אותו מכל צרה, ומארכת ימיו ושנותיו.

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

לעילוי נשמת
יעקב בן אהרון

לעילוי נשמת
שלמה בן רחמה

לעילוי נשמת
מארי בת רבקה

לעילוי נשמת
אליהו בן סלימה

לעילוי נשמת
סעידה בת סעיד

לעילוי נשמת
ניסים בן פנחס

להקדשות והנצחות
נדריס פלוס

מאור הפרשה המשך מעמוד 1

להם לוחות לתת להם חיים, שנאמר "ויתן אל משה ככלתו" הוי לך ה' הצדקה.."

אם כן, הכעס הנורא הוא על כך שהעם משתמשים ברוב טובה שקיבלו מהקב"ה ובוזה הם עושים חטאים.. יוצא שבכל חטא שנעשה יש ממהותו של חטא העגל. זוהי הפתיחה לסליחות "לך ה' הצדקה ולנו בושת הפנים".

"מי אל כמוך" **אומר התומר דבורה:** מורה על היות הקב"ה מלך נעלב, סובל עלבון מה שלא יכילו רעיון. הרי אין דבר נסתר מהשגחתו בלי ספק, ועוד אין רגע שלא יהיה האדם ניזון ומתקיים מכח עליון השופע עליו, והרי תמצא שמעולם לא חטא אדם נגדו שלא יהיה הוא באותו הרגע ממש שופע שפע קיומו ותנועת אבריו, עם היות שהאדם חטא בכח ההוא לא מנעו ממנו כלל אלא סובל הקב"ה עלבון כזה להיות משפיע בו כח תנועת אבריו, והוא מוציא אותו כח באותו רגע בחטא ועון ומכעיס והקב"ה סובל. ולא תאמר שאינו יכול למנוע ממנו הטוב ההוא ח"ו שהרי בכחו ברגע כמימרא ליבש ידיו ורגליו כעין שעשה לירבעם, ועם כל זאת שהכח בידו להחזיר הכח הנשפע ההוא והיה לו לומר כיון שאתה חוטא נגדי, תחטא בשלך לא בשלי, לא מפני זה מונע טובו מן האדם אלא סבל עלבון, והשפיע הכח והטיב לאדם טובו. הרי זה עלבון וסבלנות מה שלא יספר ועל זה קוראים מלאכי השרת להקב"ה מלך עלוב והינו אומרו מי אל כמוך, אתה אל בעל חסד המטיב, אל בעל כח לנקם ולאסף את שלך, ועם כל זאת אתה סובל ונעלב עד ישוב בתשובה.

אבל, **אומר רבי לוי יצחק מבארדיטשוב:** אפשר לפרש את הפסוק הזה לזכותם ולטובתם של ישראל. "וביום פקדי" על כל חטא שלהם, "ופקדתי עליהם חטאתם" אזכר בחטא העגל החמור והנורא, אשר בכל זאת סלחתי להם עליו, ומעתה בוודאי שעל חטאים אחרים צריך למחול להם...

שבת שלום.

החטא נמחל.. וזה אפילו לא חטא ממש.. **למה החטא הזה כל כך נורא שבכל הדורות ישנו מחטא העגל, מה שאין כן בשאר חטאי דור המדבר?**

אומר האבע"ז (בראשית): מכיוון שמעלתם של ישראל כ"כ גבוהה, לכן חטא העגל נחשב לגבם לחטא כ"כ גדול. **המדרש (שיה"ש ג) אומר:** "ביום חתונתו" זה מתן תורה. "עד שהמלך במסיבו" במתן תורה בהר סיני במעמד הנורא, בנ"י עושים עגל "עלובה כלה מזונה בתוך חופתה". **אומר המדרש (לב):** אילו המתינו ישראל למשה ולא היו עושים אותו מעשה, לא היו הגלויות עובדי כוכבים ומזלות ולא מלאך המוות שולט בהם. הייתם בכזו מעלה עצומה, חירות משעבוד מלכויות, חירות ממלאך המות, איך הגעתם לחטא כזה נורא. עדין קשה, המעלה העצומה שבה הם היו יכולה לגרום לעונש נורא יותר, **למה שיהיה עונש מתמשך עד תחית המתים?**

"ודי זהב" **אומר רש"י:** הוכיחן על העגל שעשו בשביל רוב זהב שהיה להם. **אומרת הגמרא (ברכות לב):** מאי 'ודי זהב', אמרי דבי ר' ינאי, כך אמר משה לפני הקב"ה, רבונו של עולם בשביל כסף וזהב שהשפעת להם לישראל עד שאמרו די, הוא גרם שעשו את העגל. אמרי דבי ר' ינאי, אין ארי נוהם מתוך קופה של תבן אלא מתוך קופה של בשר.

"ויתן אל משה ככלתו" **אומר המדרש (לט):** "לך ה' הצדקה ולנו בושת הפנים", אמר רבי שמואל בר נחמן, נאה היה לאבותינו לקבל את התורה ולומר "כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע" שמא נאה היה להם לומר "אלה אלהיך ישראל" אתמהא, מהו "קול ענות אנכי שומע" קול חירופין וגידופין אני שומע, אנשי כנסת הגדולה עמדו ופרשו אותה, לא רק עשו עגל אלא גם ויעשו נאצות גדולות, חירופין וגידופין שהיו שם, ואחר כל מה שעשו לא היה המן צריך לירד, אלא מה כתיב (נחמיה ט) "ומנך לא מנעת מפיהם" הוי "לך ה' הצדקה..". אמר רבי יהודה בן רבי שלום, ולא עוד אלא שהיו נוטלין מן המן ומקריבין לפני העגל, והקב"ה חוזר ומוריד ביום האחר, הוי "לך ה' הצדקה..". אמר רבי לוי, ישראל עומדין למטה וחוקקים עבודת כוכבים להכעיס ליוצרים, "ויקח מידם ויצר אתו בחרט" והקב"ה יושב למעלן וחוקק

מאור הדרשה המשך מעמוד 1

פעם רבנו, החתם סופר, חיפש עשירי למניין... ולא היה. הגיע פתאום אחד מהניאולוגים, המתחדשים, ורצה להצטרף למניין, אבל החתם סופר לא הסכים לצרף אותו. היתה למשכיל הזה קושיה: "הרי, החלבנה היא אחת הסממנים בקטורת, ועל אף שיש לה ריח לא טוב, היא הייתה חלק מהקטורת..." אמר לו החתם סופר: "נכון מאוד, אתה צודק..."

ולכן היו אחד עשר סממנים, היא לא הייתה חלק מהמניין, היא רק הצטרפה למניין!"

(אפריון שלמה)

בשחור, ורבי יצחק אלחנן ספקטור, היה לו כוח דהיתרא גדול, והם חשבו שהוא משלהם.

יום אחד הלכו לראות אותו, וראו יהודי לבוש שחור, עם זקן, עם פאות ועם תפילין...

אמרו לו: "אתה הרב יצחק אלחנן ספקטור?!"

חשבנו שאתה מהדור החדש..."

אמר להם הרב: "אני מהדור החדש, אתם מהדור הישן".

מתחילה עובדי עבודה זרה היו אבותינו, ועכשיו קרבנו המקום לעבודתו. אתם חזרתם אחורה להיות עובדי עבודה זרה.